

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta, Katedra výtvarné výchovy

Posudek vedoucího diplomové práce Jany Nachlingerové
Učitelství Čj-Vv pro 2. st. ZŠ, SŠ
Název diplomové práce: *Obráz zvířete v dětské knize*
Oponent práce: PhDr. Martin Raudenský, PhD.
Vedoucí práce : Doc. ak. mal. Ivan Špírk

Diplomová práce Jany Nachlingerové inspirovaně vychází ze zadání diplomové práce a na všechny důležité aspekty zadání odpovídá. Kolegyně vytěžila z tématu důležitá poznání, která mají zástupnou hodnotu v bilancích současné knižní tvorby pro děti a zároveň přináší specifické informace z oblasti ilustrativní tvorby, která v rozmanitých formách využívá tématu zvířete, Vývoj práce, která vznikala se zřejmým odstupem od zadání práce, nepostrádá logiku a proces zkoumání a studia pramenů mají svoji očekávatelnou hloubku. Diplomantka využívá oborovou zkušenost nediplomového předmětu Českého jazyka, adekvátně rozumí kontextům a velmi kvalitně a aktuálně interpretuje jedinečnou roli zvířete v dětském životě, literatuře a samozřejmě především v ilustraci. Pracuje se znalostí historie i současných podob knižní tvorby, které využívá k nalézání podstatných tendencí, jež určují kvalitu tvorby pro děti. Didaktická aplikace, přes malý počet výstupů, má rovněž svoji vážnost. Vynikající jsou dětské výstupy, jejich schopnost reagovat na podněty diplomantky (ZUŠ Biskupská), ukazují na pečlivou a obsahově kvalitně pointovanou metodiku. Autorské práce - knižní makety jsou rovněž na nadstandardní úrovni a odpovídají požadavkům zadání práce.

Teoretická část diplomové práce na čtyřiceti stranách textu je kvalitně strukturovaná a má vyrovnané jednotlivé kapitoly a jejich části. Po části uvozující literární kontext se diplomantka zabývá rozčleněním ilustrátorských přístupů a navrhla (str. 13) systém členění ilustrátorských autorit postavený na protikladech s vědomím, že v mnoha špičkových realizacích se jednotlivé charakteristiky rozostřují a spojují, Přesto jsou společné znaky u jednotlivých osobností dobrým východiskem při hledání kvality v rozmanitosti. Jednotlivé „medailony“ autorek a autorů obsahují přesvědčivé charakteristiky, nemají kolísavou úroveň. Kapitola 3. Pohled na současnou produkci knih pro děti je po autorské stránce špičková, přináší velmi důležitý kritický pohled na devastovaný vydavatelský prostor knih pro děti. Pohled, který přináší tato práce je podivuhodně jistý a objektivní. Výčet položek na straně ztrát je sice rozsahem textu menší, než strana ztrát, ale zato vypovídá o hroživém rozsahu negativních dopadů trhu a mánie za jakoukoliv cenu vydělat rychle maximum peněz. Vzhledem k tomu, že vzdorující vydavatelství mají obrovský potenciál v nejkvalitnějších možných spolupracovnících - ilustrátorech, typografech i kompetentních tiskařích, jistě doložených diplomantkou, lze tušit, že bitva není definitivně prohraná. Viz část 3.3 Nezodpovědnost vůči dětskému čtenáři, ve které jsou diplomantčiny apely argumentačně výborně obhájeny, Oceňují neobvykle kvalitní práci s citacemi z diplomových prací našich absolventek, které zpracovaly téma knihy v minulých letech. Další kapitola č. 4 Současní ilustrátoři a její podčásti přináší soubor úvah nad tvorbou umělců několika generací, kteří v současnosti drží dětskou ilustraci, nikoliv náhodou, nad vodou. Meander a Baobab dvě stálice posledních let nově doplňují další vydavatelství, ale situaci mají v rukou kupující, resp učitelé ve školách, ve kterých teprve jejich rezignace a nekompetence přináší definitivní krach.

Didaktická část se svými návrhy lekcí pro rozmanité věkové skupiny a typy škol (především lekce ve škole ověřené) ukazují, že diplomantka zná nekomplikované nástroje, jak děti zatáhnout do světa umění v knihách a že nejde o čarodějnou moc nad dětmi, ale na koncepci založené na kvalitní znalosti problematiky a využívající současné trendy výuky Vv, které dávají dětem neokázale příležitost porozumět v budoucnosti krásné knize, tedy kultuře a umění,

Autorská řada leporel Jany Nachlingerové je jen potvrzením nadstandardní kompetence a vzhledu do problematiky aktuálních tendencí ve výuce dětí skrze umění. Všechny zvířecí knihy mají svoji výtvarnou i obsahovou sílu bez sebemenšího náznaku použití laciných formálních prostředků. Je to velmi poctivá práce. Navrhují, aby byly publikovány některé silné části diplomové práce časopisecky, případně, aby kolegyně zvážila další studium tématu na UK.

Klasifikace: výborně
V Praze 2. 1. 2011